

Nr 18

Kungl. Maj:ts proposition angående livränta till vissa personer; given Stockholms slott den 16 februari 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

SVEN ANDERSSON

Propositionens innehåll

I propositionen underställs riksdagens prövning tre ärenden om livränta till personer som under militärtjänstgöring skadats vid skjutövningar o. d. och ett ärende om livränta till en person som skadats vid en trafikolycka med ett försvaret tillhörigt motorfordon.

Utdrag ur protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj: Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 16 februari 1973.

Närvarande: Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, JOHANSSON, HOLM-QVIST, ASPLING, NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *livränta till vissa personer* och anför.

1

Torbjörn Thörnqvist, som är född den 15 september 1946, skadades den 31 juli 1968 under militärtjänstgöring, då en skarpladdad handgranat, som vid kast inte briserat, efteråt skulle sprängas. Thörnqvist ådrog sig bestående skada huvudsakligen på vänster hand och underben.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Thörnqvist livsvarig värdesäkrad militärlivränta fr. o. m. den 1 november 1970 efter en invaliditet av 20 %.

Försvarets civilförvaltning har i likhet med försvarets skaderegleringsnämnd funnit att staten är skyldig att utge ojämkad ersättning till Thörnqvist.

Thörnqvist är postiljon och hans månadslön (grundlön) uppgick år 1970 till 1 790 kr. Enligt allmänt avlöningsavtal för statliga och vissa andra tjänstemän har Thörnqvist att vidkännas löneavdrag med belopp motsvarande militärlivräntan, om inte arbetsgivaren medger annat. Fr. o. m. februari 1971 har sådant medgivande inte lämnats.

Thörnqvist har yrkat livsvarig skadelivränta av staten beräknad efter en invaliditet av 20 % och vissa angivna belopp för olika tidsperioder.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har tillerkänt Thörnqvist skadelivränta för tiden den 1 november 1970 – den 30 juni 1973 med 3 000 kr. om året. Livräntan är i värdesäkringshänseende att anse som fastställd år 1970.

Civilförvaltningen föreslår att Thörnqvist tillerkänns livsvarig skadelivränta – som i värdesäkringshänseende får anses fastställd år 1970 – fr. o. m. den 1 juli 1973 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år med 3 000 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp. I den mån utgående militärlivränta inte dras av från Thörnqvist tillkommande lön, skall skadelivräntan i stället utgöras av motsvarande lägre belopp, allt beräknat i värdenivån den 1 november 1970.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningsskyldig för den skada som drabbat Thörnqvist. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1973 föreligger redan beslut av försvarets civilförvaltning. Av utredningen framgår av invaliditeten är livsvarig. För Thörnqvists återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. I värdesäkringshänseende bör livräntan anses fastställd år 1970.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomstiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1970 års värdenivå utbetalas livsvarig skadelivränta till Thörnqvist fr. o. m. den 1 juli 1973 t. o. m. den månad under vilken han fyller 67 år med 3 000 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp, dock att i den mån utgående militärlivränta inte dras av från Thörnqvist tillkommande lön, skadelivräntan i stället skall utgöras av motsvarande lägre belopp, allt beräknat i värdenivån den 1 november 1970.

2

Anders Birath, som är född den 29 mars 1943, skadades den 14 januari 1965, då en granat exploderade inne i en stridsvagn där Birath tjänstgjorde som grupppchef. Vid olyckan erhöll Birath bl. a. svår synskada på båda ögonen.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Birath värdesäkrad militärlivränta senast för tiden den 1 april 1971 – den 31 mars 1976 efter en invaliditet av 40 %. Av läkarintyg framgår att invaliditeten för återstående livstid torde komma att uppgå till minst 40 %.

Försvarets civilförvaltning har i likhet med försvarets skaderegleringsnämnd funnit att staten är skyldig att utge ojämkad ersättning till Birath.

Birath, som är utbildad till gymnasieingenjör, har yrkat livsvarig skadelivränta av staten beräknad efter en invaliditet av 40 % och en månadslön av 3 200 kr. för april 1971.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har tillerkänt Birath skadelivränta, beräknad med avseende på inkomst och invaliditet enligt Biraths yrkande, för tiden den 1 april 1971 – den 30 juni 1973 med ett belopp som, innan militärlivräntan avräknas, uppgår till 15 360 kr. om året.

Civilförvaltningen föreslår, att Birath tillerkänns livsvarig skadelivränta – som i värdesäkringshänseende får anses fastställd år 1971 – fr. o. m. den 1 juli 1973 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år med 15 360 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp. Från skadelivräntan skall dras av vad Birath kommer att uppbära i militärlivränta däri inberäknat den 1 april 1971 utgående värdesäkringsförhöjningar men inte därefter fastställda ytterligare sådana förhöjningar.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningskyldig för den skada som drabbat Birath. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1973 föreligger redan beslut av försvarets civilförvaltning. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Biraths återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. I värdesäkringshänseende bör livräntan anses fastställd år 1971.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomstiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1971 års värdenivå utbetalas livsvarig skadelivränta till Birath fr. o. m. den 1 juli 1973 t. o. m. den månad under vilken han fyller 67 år med 15 360 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp, allt med avdrag av vad han kan komma att uppbära i militärlivränta däri inberäknat den 1 april 1971 utgående värdesäkringsförhöjningar men inte därefter fastställda ytterligare sådana förhöjningar.

3

Christer Brinck, som är född den 28 maj 1943, skadades den 15 november 1960 under militärtjänstgöring vid en övning med pansarskott så svårt att ena benet måste amputeras ovanför knäleden. Genom lagakraftvunnen dom förklarades staten skyldig att utge fullt skadestånd till Brinck bl. a. för sveda och värk samt för lyte och framtida men.

Riksförsäkringsverket har på grund av skadan tillerkänt Brinck värdesäkrad militärlivränta senast för tiden den 1 oktober 1971 -- den 31 oktober 1974 efter en invaliditet av 55 %. Av läkarintyg framgår att invaliditeten för återstående livstid torde komma att uppgå till minst 55 %.

Brinck var före olyckan metallarbetare men bedriver numera till följd av skadan affärsrörelse. Han yrkar livsvarig skadelivränta av staten beräknad efter en invaliditet av 55 % och en inkomst för metallarbetare av 29 520 kr. för år 1971.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, har tillerkänt Brinck skadelivränta, beräknad med avseende på inkomst och invaliditet enligt Brincks yrkande för tiden den 1 oktober 1971 -- den 30 juni 1973 med ett belopp som, innan militärlivräntan avräknas, uppgår till 16 236 kr. om året.

Civilförvaltningen föreslår, att Brinck tillerkänns livsvarig skadelivränta -- som i värdesäkringshänseende får anses fastställd år 1971 -- fr. o. m. den 1 juli 1973 t. o. m. månaden under vilken han fyller 67 år med 16 236 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp. Från skadelivräntan skall dras av vad Brinck kommer att uppbära i militärlivränta däri inberäknat den 1 oktober 1971 utgående värdesäkringsförhöjningar men inte därefter fastställda ytterligare sådana förhöjningar.

Departementschefen

Staten är ersättningsskyldig för den skada som drabbat Brinck. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1973 föreligger redan beslut av försvarets civilförvaltning. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Brincks återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. I värdesäkringshänseende bör livräntan anses fastställd år 1971.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomsttiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1971 års värdenivå utbetalas livsvarig skadelivränta till Brinck fr. o. m. den 1 juli 1973 t. o. m. den månad under vilken han fyller 67 år med 16 236 kr. om året och för tiden därefter med ett till hälften nedsatt belopp, allt med avdrag av vad han kan komma att uppbära i militärlivränta däri inberäknat den 1 oktober 1971 utgående värdesäkringsförhöjningar men inte därefter fastställda ytterligare sådana förhöjningar.

4

Anders Larsson, som är född den 10 mars 1898, skadades den 21 februari 1969 då en försvaret tillhörig lastbil, ingående i en militär fordonskolonn, körde om Larsson som färdades på cykel. Larsson ådrog sig bl. a. skada i vänster arm med bestående, avsevärd rörelseinskränkning. Larsson, som på sin tid varit hemmansägare, hade år 1963 efter sin hustrus död sålt fastigheten och sedermera haft tillfälliga arbeten bl. a. trädgårdsarbete. Vid tidpunkten för olyckan var Larsson fullt vital och hade räknat med att kunna arbeta ytterligare några år. På grund av sin skada åtnjuter Larsson viss social hemhjälp, som med hänsyn till hans ekonomiska förhållanden hittills varit kostnadsfri för honom.

Försvarets civilförvaltning har i likhet med försvarets skaderegleringsnämnd funnit att staten som ägare av lastbilen är skyldig att utge ojämkad ersättning till Larsson.

Larsson har yrkat livsvarig livränta av staten med 2 400 kr. om året. Beloppet avser att täcka hemhjälpkostnader som är föranledda av skadan och som Larsson själv har att stå för.

Försvarets civilförvaltning, som inhämtat yttrande från försvarets skaderegleringsnämnd, anser att Larsson genom sin armskada åsamkats extra kostnader i sitt dagliga liv, då han inte själv kan utföra vissa sysslor. Ämbetsverket har tillerkänt Larsson bl. a. livränta för tiden den 1 maj 1972 – den 30 juni 1973 med 200 kr. i månaden. Verket föreslår att Larsson tillerkänns livsvarig livränta (trafiklivränta) – som i värdesäkringshänseende får anses fastställd år 1972 – fr. o. m. den 1 juli 1973 med 2 400 kr. om året.

Departementschefen

Staten får anses vara ersättningskyldig för den skada som drabbat Larsson. Beträffande livränta för tiden t. o. m. den 30 juni 1973 föreligger redan beslut av försvarets civilförvaltning. Av utredningen framgår att invaliditeten är livsvarig. För Larssons återstående livstid bör livränta utgå enligt civilförvaltningens förslag. I värdesäkringshänseende bör livräntan anses fastställd år 1972.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att från inkomstiteln Pensionsmedel m. m. med belopp beräknade efter 1972 års värdenivå utbetalas livsvarig livränta (trafiklivränta) till Larsson fr. o. m. den 1 juli 1973 med 2 400 kr. om året.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten